

A black and white portrait of a young woman with dark hair pulled back. She is looking directly at the camera with a neutral expression. She is wearing a dark top with a white collar. The background is a light, textured gray.

ЖСН / ИИН

[illegible][illegible][illegible]

М.Сапарбаев атындағы Оңтүстік Қазақстан
гуманитарлық институты
(жоғары оқу орнының толық атауы)

Мемлекеттік аттестаттау комиссиясының 2016
жылғы « 23 » 05 шешімімен (№ 11 хаттама)

Алимова Жазира Сейдигалымқызы
(тегі, аты, өкесінің аты (болған жағдайда))
5B011700

Қазақ тілі мен әдебиеті мамандығы бойынша
(мамандықтың коды және атауы)

"БІЛІМ БЕРУ"

БАКАЛАВРЫ

дәрежесі берілді

Шымкент қ.

ЖБ - Б № 1095947

Тіркеу нөмірі 51

Решением Государственной аттестационной комиссии
Южно-Казakhstanский гуманитарный
институт имени М.Сапарбаева
(полное наименование высшего учебного заведения)
от « 23 » 05 2016 года (протокол № 11)

Алимовой Жазире Сейдигалымқызы
(фамилия, имя, отчество (при его наличии))

присуждена степень

БАКАЛАВР

"ОБРАЗОВАНИЯ"

по специальности 5B011700

Казакский язык и литература

(код и наименование специальности)

By the decision of the State Attestation Committee of
South-Kazakhstan humanitarian institute named

after M.Saparbaev

(name of the higher education institution)

Alimova Zhazira

(graduate's full name)

was

awarded the degree of BACHELOR of "EDUCATION"

in 5B011700 Kazakh language and literature
(code and name of the specialty)

Date « 23 » 05 2016

ЖБ - Б № 1095947

« 09 » 06 2016 года г. Шымкент

1. Тегі Алимова
 2. Аты, әкесінің аты (болған жағдайда) Жазира Сейдигалымқызы
 3. Туған күні 4 наурыз 1994 жылы
 4. Білімі туралы алдыңғы құжат Аттестат, ЖОБ № 0377776, 21.06.2012 ж.
 (құжат түрі, нөмірі, берілген күні)
 5. Түсу сынақтары Сертификат, № 3095650, 07.06.2012 ж.

6. Түсті М.Сапарбаев атындағы Оңтүстік Қазақстан гуманитарлық институты, 2012 жылы
 (ЖОО, түскен жылы)
 7. Бітірді М.Сапарбаев атындағы Оңтүстік Қазақстан гуманитарлық институты, 2016 жылы
 (ЖОО, бітірген жылы)
 8. Қосымша ақпарат

9. Кәсіптік практика

Практиканың түрі	Кредит саны	ECTS	Баға		
			әріптік	балдық	дәс түрлі
Дипломалды	2	3	A-	3.67	Өте жақсы
Оқу	6	10	B-	2.67	Жақсы
Педагогикалық	5	8	B-	2.67	Жақсы
Педагогикалық	7	11	B	3.0	Жақсы

10. Қорытынды аттестаттау

Мемлекеттік емтихан тапсыратын пәндердің атауы	Кредит саны	ECTS	Баға		
			әріптік	балдық	дәс түрлі
Қазақстан тарихы	3	12	B+	3.33	Жақсы
мамандық бойынша	1	4	B+	3.33	Жақсы

11. Диплом жұмысын орындау және қорғау
 (диплом жобасын (жұмысын) немесе диссертацияны)

Диплом жобасының (жұмысының) немесе диссертацияның тақырыбы	Кредит саны	ECTS	Баға		
			әріптік	балдық	дәс түрлі
Фольклор мен жазба әдебиеттің байланысы	2	8	A-	3.67	Өте жақсы

12. Жалпы кредит саны / теориялық білім алу ECTS кредиттерінің саны 129 / 206

13. Теориялық білім алудың орташа өлшемді бағасы (GPA) 2.83

14. Мемлекеттік аттестаттау комиссиясының шешімімен

(2016 ж. « 23 » Мамыр № 11 хаттама)

білім бағдарламасы

біліктілігі берілді

5B011700 - Қазақ тілі мен әдебиеті мамандығы

бойынша берілді

Білім беру бакалавры дәрежесі

Осы диплом Қазақстан Республикасының жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім деңгейіне сәйкес кәсіби қызмет етуге құқық береді

М.Сапарбаев атындағы
 (жоғары)

Оңтүстік Қазақстан
 оқу

гуманитарлық институты
 орнының атауы)

Шымкент
 (қала)

ДИПЛОМҒА ҚОСЫМША (транскрипт)

№ ЖБ-Б № 1095947

9 маусым 2016 ж.
 (берілген күні)

51

(тіркеу нөмірі)

Ректор

Оңласынов Е.З.

Факультет деканы

Мамбеталиев.Т.М

Хатшы

15. Оқу уақытында мынадай пәндерді оқыды және емтихан тапсырды:

Р/с №	Пән коды	Пән атауы	Кредит саны	ECTS	Баға		
					өріптік	балдық	дәс түрлі
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Aleu 1107	Әлеуметтану	2	3	C+	2.33	Қанағат-лық
2	ETD 1106	Экология және тұрақты даму	2	3	B-	2.67	Жақсы
3	Inf - 1105	Информатика	3	5	B	3.0	Жақсы
4	ShetT 1108	Шет тілі	3	5	C+	2.33	Қанағат-лық
5	TKN 1107	Тіршілік қауіпсіздігінің негіздері	2	3	B	3.0	Жақсы
6	VPP1201	Педагогикалық мамандыққа кіріспе	1	2	B-	2.67	Жақсы
7	K(O)T1104	Қазақ (Орыс) тілі	3	5	B-	2.67	Жақсы
8	KazTar 1101	Қазақстан тарихы	3	5	B+	3.33	Жақсы
9	AGK 1218	Әдебиеттану ғылымына кіріспе	2	3	B	3.0	Жақсы
10	YUa 1103	Шет тілі	3	5	B-	2.67	Жақсы
11	KHAA 1207	Қазақ халық ауыз әдебиеті	2	3	C-	1.67	Қанағат-лық
12	OOT 1202	Өзін-өзі тану	2	3	B+	3.33	Жақсы
13	PAD 1201	Психология және адам дамуы	3	5	C	2.0	Қанағат-лық
14	TBK 1205	Тіл біліміне кіріспе	2	3	C+	2.33	Қанағат-лық
15	ZhEFMG 1203	Жас ерекшелік физиологиясы және мектеп гигиенасы	2	3	B+	3.33	Жақсы
16	K(O)T 1104	Қазақ (орыс) тілі	3	5	B+	3.33	Жақсы
17	EDA 2215	Ежелгі дәуір әдебиеті	2	3	A-	3.67	Өте жақсы
18	ETN 2109	Экономикалық теорияның негізі	2	3	B-	2.67	Жақсы
19	Em2203	Этнопедагогика	2	3	B+	3.33	Жақсы
20	KD 2208	Қазақ диалектологиясы	2	3	B	3.0	Жақсы
21	KKF 2204	Қазіргі қазақ тілінің фонетикасы	2	3	B-	2.67	Жақсы
22	KOT 2307	Қазіргі орыс тілі	3	5	B	3.0	Жақсы
23	NKT 2201	Нормативті қазақ тілі	3	5	C-	1.67	Қанағат-лық
24	OP 2311	Орфография және пунктуация	2	3	B	3.0	Жақсы
25	ASh 3307	Әдеби шығармашылық	2	3	B	3.0	Жақсы
26	FI 2102	Философия	3	5	B-	2.67	Жақсы
27	KHDA 2216	Қазақ хандық дәуір әдебиеті	3	5	B	3.0	Жақсы
28	KKTL 2202	Қазіргі қазақ тілі лексикологиясы	2	3	B-	2.67	Жақсы
29	OP 2110	Құқық негіздері	2	3	B	3.0	Жақсы
30	Ped 2202	Педагогика	3	5	B+	3.33	Жақсы
31	Pol 2108	Саясаттану	2	3	B+	3.33	Жақсы
32	TMBR 2305	Тәрбие жұмысының теориясы мен әдістемесі	2	3	B	3.0	Жақсы
33	A/S KTA 3217	A/C (Қазақ тілі мен әдебиеті)	3	5	B	3.0	Жақсы
34	Aba 3303	Абайтану	2	3	B+	3.33	Жақсы
35	IKETZhAT-3306	Іс қағаздарын екі тілде жүргізу және аударма тәсілдері	3	5	B-	2.67	Жақсы
36	KK(O)T 3204	Кәсіби қазақ (орыс) тілі	2	3	B	3.0	Жақсы
37	KKTS 3205	Қазіргі қазақ тілі сөзжасамы	3	5	B	3.0	Жақсы
38	KShOMO-3303	Қазақ шешендік өнер және мәнерлеп оқу	3	5	A-	3.67	Өте жақсы
39	XIX GKA 3209	XIX ғасырдағы қазақ әдебиеті	2	3	B+	3.33	Жақсы
40	AT 3209	Әдебиет теориясы	3	5	B	3.0	Жақсы
41	KBSht-3207	Кәсіби бағытталған шетел тілі	2	3	B-	2.67	Жақсы
42	KKTM 3210	Қазіргі қазақ тілі морфологиясы	3	5	C	2.0	Қанағат-лық
43	KT TG 3301	Қазақ тілінің тарихи грамматикасы	2	3	B	3.0	Жақсы
44	MPKL 3302	Қазақ әдебиетін оқыту әдістемесі	3	5	B	3.0	Жақсы
45	MPKYa 3209	Қазақ тілін оқыту әдістемесі	3	5	B-	2.67	Жақсы
46	XXGBKA 3212	XX ғасыр басындағы қазақ әдебиеті	3	5	B	3.0	Жақсы
47	IL 4305	Шетел әдебиетінің тарихы	3	5	B+	3.33	Жақсы
48	ILKKL 4310	Қазақ әдеби сынының тарихы	2	3	C+	2.33	Қанағат-лық
49	KKA 4203	Қазіргі қазақ әдебиеті	2	3	B-	2.67	Жақсы
50	KTLT 4302	Көркем тексті лингвистикалық талдау	3	5	C+	2.33	Қанағат-лық
51	SGTYA 4308	Түркі тілдерінің салыстырмалы грамматикасы	2	3	C+	2.33	Қанағат-лық
52	SSKY 4213	Қазіргі қазақ тілі синтаксисі	3	5	B	3.0	Жақсы
53	ZhTB 4214	Жалпы тіл білімі	2	3	C+	2.33	Қанағат-лық

Барлық кредит/ теориялық білім алу ECTS кредиттерінің саны 129 / 206

Теориялық білім алудың орташа өлшемді бағасы (GPA) 2.83

Ескертпе: Дипломға қосымша (транскрипт) қорғау дәрежелерімен жабдықталады.

Д И П Л О М С Ы З

Ж А Р А М С Ы З

**Аймақтық әлеуметтік-
инновациялық университеті**

(жоғары оқу орнының толық атауы)

Мемлекеттік аттестаттау комиссиясының **2018**
жылғы «**13**» **06** шешімімен (№ **3/224** хаттама)

Алимова Жазира Сейдигалымқызына
6M010300-Педагогика және психология

мамандығы бойынша
педагогика ғылымдарының

МАГИСТРІ
дережесі берілді

Мемлекеттік аттестаттау комиссиясының
Ректор

Хатшы
М.О.

2018
Шымкент

ЖООК - М № 0122122

Тіркеу нөмірі 0019

Молдабек К.
Боранбаев С.Р.
Сартаева Г.Е.

Решением Государственной аттестационной комиссии
**Регионального социально-
инновационного университета**

(полное наименование высшего учебного заведения)
от «**13**» **06** **2018** года (протокол № **3/224**)

Алимова Жазира Сейдигалымқызы
(фамилия, имя, отчество (при его наличии))

присуждена степень

МАГИСТР

педагогических наук

по специальности **6M010300-Педагогика и**
психология

(код и наименование специальности)

By the decision of the State Attestation Committee of
**Regional Social-
Innovational University**

(name of the higher education institution)

Alimova Zhazira was
(graduate's full name)

awarded the degree of MASTER of **Pedagogical sciences**
in **6M010300-Pedagogy and Psychology**

(code and name of the specialty)

Date «**13**» **06** **2018**

ЖООК - М № 0122122

«**18**» **07** **2018** года г. **Шымкент**

Ж А Р А М С Ы З
Д И П Л О М С Ы З

1. Тегі Алимова

2. Аты, әкесінің аты (болған жағдайда) Жазира
Сейдигалымқызы

3. Туған күні 04.03.1994ж.

4. Білімі туралы алдыңғы құжат Диплом
(құжат түрі, нөмірі, берілген күні)
ЖБ-Б №1095947, 23.05.2016ж.

5. Түсу сынақтары Сертификат №1019/ОВ/АД, 18.08.2016ж.
(құжат түрі, нөмірі, берілген күні)

6. Түсті С.Ю.Витте атындағы Мәскеу университеті, 2016ж.

7. Бітірді Аймақтық әлеуметтік-инновациялық университеті, 2018ж.
(АҚО) (төраға жаны)
(АҚО) (төраға жаны)

8. Қосымша ақпарат

9. Жалпы кредит саны 59 ECTS кредиттерінің саны 121

10. Оқудың орташа өлшемді бағасы (GPA) 3,53

11. Кәсіптік практика

Практиканың түрі	Кредит саны	ECTS	Баға		
			әріптік	балдық	дәс-түрлі
Педагогикалық	3	1	A-	3,67	өте жақсы
Зерттеу	3	12	A-	3,67	өте жақсы
Ғылыми-зерттеу жұмысы	7	28	A-	3,67	өте жақсы

12. Қорытынды аттестаттау

Мемлекеттік емтихан тапсыратын пәндердің атауы	Кредит саны	ECTS	Баға		
			әріптік	балдық	дәс-түрлі
Кешенді емтихан	1	3	A-	3,67	өте жақсы

13. орындау және қорғау

Диплом жобасының (жұмысының) немесе диссертацияның тақырыбы	Кредит саны	ECTS	Баға		
			әріптік	балдық	дәс-түрлі
Оқушыларды еңбекке даярлаудағы оқытудың ерекшеліктері	3	10	A-	3,67	өте жақсы

Аймақтық

(жоғары)

әлеуметтік-

оқу

инновациялық

орынның атауы)

университеті

Шымкент

(қала)

ДИПЛОМҒА
ҚОСЫМША
(транскрипт)

№ ЖООК-М 0122122

18.07.2018ж.

(берілген күні)

0019

(регистрация нөмірі)

Ректор

Факультет деканы

Хатшы

М.О.

СЕРТИФИКАТ

мемлекеттік лицензия 0002808

ООО “Маман-Специалист”

Осымен Алимова Жазира Сейдигалымқызы
кайта даярлау курсын
0101000 “Мектепке дейінгі оқыту және
тәрбиелеу” тақырыбында 404 (төрт жүз төрт)
сағат көлемінде өткендігін растайды.

Басшы: Усипбаева А.Б. _____
“22” қараша 2022 жыл.

Тіркеу нөмірі 24799

М.О.

УПЦ “Маман -Специалист”

Настоящим подтверждает, что
Алимова Жазира Сейдигалымқызы
прошел (а) курсы переподготовки на тему:
0101000 “Дошкольное обучение и воспитание”
в объеме 404 (четыреста четыре) часа.

Руководитель: Усипбаева А.Б. _____
“22” ноября 2022 года.

Регистрационный номер 24799

М.П.

КУӘЛІК

Мем. лицензия АА № 0002808

Осы куәлік Алимова Жазира Сейдигалымқызы берілді, ол 2022 жылғы "23 тамыздан бастап "22" қараша кезеңінде оқып, 2022 жылы "Маман" оқу-өндірістік орталығында 0101000 "Мектепке дейінгі оқыту және тәрбиелеу" кәсібі бойынша 3 ай 404 сағат толық курсын бітіріп шықты және біліктілікті арттырудың толық курсын бітіргеннен кейін мынандай құзыреттілігін көрсетті:

Модульдың атауы	Бағалары/балл
Педагогика және психология	"5" өте жақсы
Жеке пәндер әдістемесі	"5" өте жақсы

Біліктілік комиссиясының шешімімен оған 2022 жылғы "22" қараша "Мектепке дейінгі ұйымдардың тәрбиешісі" біліктілігі берілді.

Басшы: Усипбаева А.Б.
2022 жылғы "22" қараша

Тіркеу нөмірі 24799

СВИДЕТЕЛЬСТВО

Гос. лицензия АА № 0002808

Настоящее свидетельство выдано Алимова Жазира Сейдигалымқызы в том что он(а) обучался(лась) с "23" августа по "22" ноября 2022 года

в учебно-производственном центре "Специалист" и в 2022 году окончил(а) 3 мес. полный курс 404 часа по профессии 0101000 "Дошкольное обучение и воспитание" и по окончании полного курса повышения квалификации показал (а) следующие компетенции:

Наименование дисциплин	Оценки/балл
Педагогика и психология	"5" отлично
Методика частных дисциплин	"5" отлично

Решением квалификационной комиссии от "22" ноября 2022 года ему (ей) присвоена квалификация "Воспитатель дошкольных учреждений"

Руководитель: Усипбаева А.Б.
"22" ноября 2022 года

Регистрационный номер 24799

Международная Академия

Содружества Педагогов и Психологов Раннего Развития
Лицензия Департамента образования г.Москвы
на осуществление образовательной деятельности
77Л01№0009344

СЕРТИФИКАТ

Алимова Жазира Сейдигалымқызы

Прошел(а)повышения квалификации педагогических
работников от представительство международной академии по
образовательной программе в РК

ҚР Білім беру бағдарламасына сәйкес Халықаралық академия
өкілдігінің педагогикалық қызметкерлеріне біліктілігін
арттырғанын растайды

**“Аутизм ЗПР,ЗРР балалардың базалық дағдыларын
қалыптасырудың әдістері мен техникалары”**

в объеме ак.72 часов

Регистрационный №01147

Президент МА СПРР

Представитель в РК
МА СПРР

Представитель в РК
Туркестанской области

Юткина О.Ю

Зейнуллина Ж.М

Мистаева Ж.К

г.Шымкент
2025г

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ОҚУ-АҒARTУ МИНИСТРЛІГІ
«ӨРЛЕУ» БІЛІКТІЛІКТІ АРТТЫРУ ҰЛТТЫҚ ОРТАЛЫҒЫ»
АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО «НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПОВЫШЕНИЯ КВАЛИФИКАЦИИ «ӨРЛЕУ»

СЕРТИФИКАТ

Осымен/ Настоящим подтверждает, что

Алимова Жазира Сейдиғалымқызы

(Тегі, аты, әкесінің аты) / (Фамилия, имя, отчество)

біліктілікті арттыру курсы / прошел(ла) курс повышения квалификации на тему

«Мектепке дейінгі ұйымның заттық-кеңістіктік даму ортасын ұйымдастыру»

(курс тақырыбы) / (тема курса)

(27.01 - 03.02.2025 ж.)

тақырыбы бойынша

72

академиялық сағат көлемінде өткендігін растайды / в объеме

академических часов

Ұйым басшысы / Руководитель организации

(қолы) / (подпись)

Искакова Л.Т.

(Тегі, аты, әкесінің аты) / (фамилия, имя, отчество)

Дастарбасшы: **03** ақпан 20 **25** жыл /

Тіркеу нөмірі /
Регистрационный номер № **0994195**

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІ
«ӨРЛЕУ» БІЛІКТІЛІКТІ АРТТЫРУ ҰЛТТЫҚ ОРТАЛЫҒЫ»
АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО «НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПОВЫШЕНИЯ КВАЛИФИКАЦИИ «ӨРЛЕУ»

Сертификатқа қосымша /Приложение к сертификату

АЛИМОВА ЖАЗИРА СЕЙДИГАЛЫМҚЫЗЫ

(Тегі, аты, әкесінің аты) / (Фамилия, имя, отчество)

біліктілікті арттыру курстарында оқу кезінде келесі модульдер бойынша тиісті білім мен дағдыларды көрсетті/
за время обучения на курсах повышения квалификации показал(а) соответствующие знания и навыки
по следующим модулям:

№	Бағдарлама модульдерінің атауы / Наименование модулей программы	Сағат саны / Количество часов	Баға/ Оценка
	Білім беру процесінің концептуалдық, нормативтік және құқықтық негіздері	2	
	Тәрбие және психологиялық-педагогикалық жұмыстың аспектілері	6	
	Балаларды тәрбиелеу мен оқытудың мазмұны мен әдістерін жетілдіру	28	
	Оқу-тәрбие процесінде цифрлық технологияларды қолдану	22	
	Педагогтердің зерттеушілік және жобалау құзыреттіліктерін дамыту	14	
			76

Имзам басшысы, Руководитель организации

Исакова Л.Т.

(Тегі, аты, әкесінің аты) / (фамилия, имя, отчество)

(қолы) / (подпись)

Берілген күні /

ақпан

2025

Тіркеу нөмірі /
Регистрационный номер №

0994195

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІ
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ӘДІСТЕМЕЛІК ЖУРНАЛ
РЕСПУБЛИКАНСКИЙ НАУЧНО-МЕТОДИЧЕСКИЙ ЖУРНАЛ
REPUBLICAN SCIENTIFIC METHODOLOGICAL JOURNAL

ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ШЕБЕРЛІК

2025 ЖЫЛ

МАЗМҰНЫ/СОДЕРЖАНИЕ

Жакеева Айман Серикбаевна АКТИВНЫЕ МЕТОДЫ И ПРИЕМЫ ОБУЧЕНИЯ НА УРОКАХ РУССКОГО ЯЗЫКА И ЛИТЕРАТУРЫ	3
Балабеков Еркін Туреханұлы ОҚЫТУДЫҢ ТИІМДІ ӘДІСТЕРІН ҚОЛДАНУ АРҚЫЛЫ ОҚУШЫЛАРДЫҢ ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ҚАБІЛЕТТЕРІН АРТТЫРУ	5
Азбергенова Жадыра Арибаевна МЕКТЕП ЖАСЫНА ДЕЙІНГІ БАЛАНЫҢ ТІЛІН ДАМУ ЖОЛДАРЫ	7
Салыкбаева Ұлдиға Нұржанқызы МЕКТЕП ЖАСЫНА ДЕЙІНГІ БАЛАЛАРМЕН ҚАРЫМ-ҚАТЫНАС ТРЕНИНГІСІН ҰЙЫМДАСТЫРУДЫҢ МӘНІ	9
Сәрсенбек Ақниет Сағитқызы МАТЕМАТИКА ПӘНІН ОҚЫТУДА ОҚУШЫЛАРДЫҢ ЛОГИКАЛЫҚ ОЙЛАУ ҚАБІЛЕТТЕРІН ДАМУ	11
Халбаева Зулфия Усмановна МЕКТЕП ЖАСЫНА ДЕЙІНГІ БАЛАЛАРДЫҢ МАТЕМАТИКА САБАҒЫНДА ОЙЫН ЭЛЕМЕНТТЕРІН ПАЙДАЛАНУ	13
Қрықбай Махатбек Қрықбайұлы ДЕНЕ ШЫНЫҚТЫРУ САБАҒЫНДА ИННОВАЦИЯЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯНЫ ҚОЛДАНУ	15
Ахметова Ұлжан Орынбасаровна МЕКТЕПKE ДЕЙІНГІ ҰЙЫМДАРДА БАЛАЛАРДЫҢ ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ҚАБІЛЕТІН АРТТЫРУ	17
Бактығораз Гүлмира Батиханқызы МАМАНДЫҚТЫ ТАҢДАУ – БОЛАШАҚТЫ ТАҢДАУ	19
Жумабаева Меруерт Саттархановна Б.СОҚПАҚБАЕВ ШЫҒАРМАЛАРЫНЫҢ КӨРКЕМДІК ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	21
Сәрсенбаева Мадина Ускенбаевна ҰЛЫ АБАЙ ҚАРА СӨЗДЕРІНДЕГІ АДАМИ ҚҰНДЫЛЫҚТАР	23
Алимова Жазира Сейдиғалымқызы МЕКТЕП ЖАСЫНА ДЕЙІНГІ БАЛАЛАРДЫҢ ОЙЛАУ ҚАБІЛЕТІН ДАМУДА ЕРТЕГІ ТЕРАПИЯСЫН ҚОЛДАНУ	25
Корабаева Адина Муратбаевна МЕКТЕП ЖАСЫНА ДЕЙІНГІ БАЛАЛАРДЫҢ СӨЗДІК ҚОРЫН МОЛАЙТУ	27
Абуова Оразкуль Ауылбековна РОМАН. ПАФОС	29
Аманова Салима Миралиевна МЕТОДЫ ОБУЧЕНИЯ ИЗОБРАЗИТЕЛЬНОГО ИСКУССТВА	31
Артыкбаева Баян Ақылбаевна ОҚУШЫЛАРДЫҢ ҚЫЗЫҒУШЫЛЫҚТАРЫН ЖӘНЕ ҚАЖЕТТІЛІКТЕРІН ДАМУЫП, ӘЛЕУМЕТТІК ОРТАҒА БЕЙІМДЕУ	33
Жапаров Адилхан Набиевич БАСТАУЫШ СЫНЫПТА АНА ТІЛІ ПӘНІН ОҚЫТУДЫҢ МАҢЫЗЫ	35
Қабулбаева Сауле Карамалиновна ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ ПӘНІН ОҚЫТУДА КӨРКЕМДЕГІШ ҚҰРАЛДАРДЫ ТИІМДІ ПАЙДАЛАНУ	37
Қуриқбаева Асия Мағаметуллаевна МЕКТЕП ОҚУШЫЛАРЫНА АРНАЛҒАН ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ ТРЕНИНГТЕРДІҢ ТИІМДІЛІГІ	39
Мамасалиева Бейсекул Ахановна ЕРЕКШЕ БІЛІМ БЕРУ ҚАЖЕТТІЛІКТЕРІ БАР БАЛАЛАРҒА ҚОЛЖЕТІМДІ ОРТА	41
Мамырбекова Айгүл Аманбаевна ОБОГАЩЕНИЕ СЛОВАРНОГО ЗАПАСА УЧАЩИХСЯ НАЧАЛЬНЫХ КЛАССОВ	43
Молдиярова Гаухар Шедриновна РАЗВИТИЕ ЛОГИЧЕСКИХ МЫШЛЕНИЙ УЧАЩИХСЯ НАЧАЛЬНЫХ КЛАССОВ	45
Отарбеков Жанболат Рустембекович ДҮНИЕЖҰЗІ ТАРИХЫ САБАҒЫНДА ОҚУШЫЛАРДЫҢ ПӘНГЕ ДЕГЕН ҚЫЗЫҒУШЫЛЫҚТАРЫН АРТТЫРУ	47
Сейтгаппарова Меруерт Еркебаевна БАСТАУЫШ СЫНЫП ОҚУШЫЛАРЫНЫҢ СӨЗДІК ҚОРЫН ДАМУДЫҢ МАЗМҰНЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ	49
Ахбердиева Райса Амирхановна ҚАЗАҚ ТІЛІ САБАҒЫНДА ОҚУШЫЛАРДЫҢ ТАНЫМДЫҚ-ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ БЕЛСЕНДІЛІГІН АРТТЫРУ	51

МЕКТЕП ЖАСЫНА ДЕЙІНГІ БАЛАЛАРДЫҢ ОЙЛАУ ҚАБІЛЕТІН ДАМУДА ЕРТЕГІ ТЕРАПИЯСЫН ҚОЛДАНУ

Жас ұрпақтың жеке тұлға ретінде дүниетанымының қалыптасуы мектепке дейінгі шақта қаланады. Осы жастағы балаларға бүгінгі күнге дейін жалғасын тауып келе жатқан ата-бабаларымыздың мирас етіп қалдырған қазынасын ұрпаққа саналы тәрбие мен білім беруге пайдалану біздің борышымыз.

Сәбилер дүниетанымы ес біле бастағаннан-ақ екі түрлі негізге сүйенеді. Оның алғашқысы – машықтық дағды, яғни көрген, білгенін тез қағып алып, үйрене қайталау. Балалардың кез келген нәрсеге әуес болатындығы да сондықтан. Екіншіден, бала жан дүниесі сезімге ерекше бай, әсерленгіш келеді. Олардың ертегіден бастап, түрлі фантастикалық дүниелерге әуес болатындығы, өздерінің де ересек адам ойына келмейтін қисындар тауып, түрлі шытырман оқиғаларға құрастырып, кейде сол ойларын өмірде жүзеге асыруға талпынып жүретіндері де сондықтан.

Мектепке дейінгі педагогика – жалпы педагогиканың бір саласы. Мектепке дейінгі педагогика-мектеп жасына дейінгі балаларды тәрбиелеу, оқыту, дамыту және оның негізгі заңдылықтары туралы ғылым. Ол жалпы педагогиканың басты қағидаларына сүйенеді, оны басшылыққа алады.

Мектепке дейінгі педагогика пәні – мектеп жасына дейінгі баланың физиологиялық және психологиялық жағынан жетілу ерекшеліктерін қарастыратындықтан оның мазмұны да жалпы педагогикадан өзгешелеу. Бұл кезеңде бала ағзасының дамуы тез, үдемелі болғанмен, әлсіз де нәзік, кінәмшіл келеді. Алайда бала осы шақта қимылдауды, ойлауды, сөйлеуді меңгере бастайды. Мектепке дейінгі педагогика пәні алты жасқа дейінгі балаларды үй-іші мен балабақшада өмір талабына сай жетілдіру процестерін зерттеп, оларды оқыту мен тәрбиелеудің ең тиімді әдіс-тәсілдерін, сондай-ақ, балабақшадағы тәрбие жұмыстарын жан-жақты ұйымдастырудың теориялық, тәжірибелік жақтарын, ойын, оқу, еңбек әрекеттерін, күн режимін, бөбекжай мен балабақша тәрбиешілерінің ата-аналарымен өткізілетін жұмыстарының түрлерін де қарастырады.

Мектепке дейінгі педагогика алдыңғы қатарлы балабақша тәрбиешілері мен отбасы тәрбиесінің озық тәжірибелерін жинақтап, қорытады. Ғылыми қорытындыларды халыққа педагогикалық үгіт-насихат арқылы таратады, тәрбиешілер мен ата-аналарды педагогикалық біліммен қаруландырады.

Мектепке дейінгі кезеңде тәрбие – адам қалыптасуының алғашқы баспалдағы. Осы кезде игерген баланың рухани байланысы өмір бойына із қалдырып, оның дұрыс жетілуіне негіз болады.

Ертегілеріндегі шытырман оқиғалар, ұрпақ санасынан басқа дүниелерден гөрі ертерек орын теуіп, бала ой-танымы мен қиялының қанаттануына үлкен әсер ететінін ата-бабаларымыз жақсы білген. Ертегілер дүниесі замана белестерінде тарихи оқиғалар мен аңыздарға негізделіп, рухани мұраларымызға айналды.

Қазақ ертегілері тапқырлыққа, еңбекқорлыққа, шыдамдылыққа, төзімділікке, достыққа, қаһармандыққа, адалдыққа, парасаттылыққа шақырып, әділеттілікті қолдап, сезімтал, ұяң мінезді жандарды алдаудан, екіжүзділіктен қорғап, көмектесіп отырады. Жақсы мен жаманды айыра білуге жол сілтейді.

Ертегілер жанрлық ерекшеліктеріне қарай негізгі үш топқа бөлінеді: хайуанаттар туралы ертегілер, қиял-ғажайып ертегілері, тұрмыс-салт ертегілері. Хайуанаттар жайлы ертегілердің танымдық жағынан жануарлардың іс-әрекетінің ерекшеліктерін көрсетеді.

Мысалы, «Түлкі мен қоян», «Түлкі мен әтеш», «Қасқыр мен ешкі», «Аңқау арыстан» т.б. Қиял-ғажайып ертегілері халықтың қиялынан, арман-тілектерінен туса, тұрмыс-салт ертегілері халқымыздың тұрмыс-тіршілігін сипаттайды. Қазақ ертегілерінің басты кейіпкерлері ретінде халықтың сүйікті жануарлары – түйе, жылқы, қой, сиыр жануарлары жиі кездеседі. Ертегілер балаларды өмірге басқа көзқараспен қарауға, қоршаған ортаның жұмбақ сырларын ашуға көмектеседі. Балалар ертегілерді тыңдап, әңгімелеп айтып қана қоймай, сахналық қойылым ретінде орындауда рөлдерді сомдай отырып, жақсы мен жаманды, өтірік пен шындықты, әділет пен зұлымдықтың арасындағы айырмашылықты сезіне түседі.

Ертегі балалық шағымыздан бастап біздің өмірімізге сән беріп келеді. Ертегілерді қолдану тарихтың тереңінен халық ауыз әдебиетінен алғаш бастау алған. Бүгінгі таңда да, үшінші мыңжылдық қарсаңында адамдар саналы түрде ертегілерге салынған білім көзіне тартылады. Осы кезде бұл әдіс ертегі терапиясы деген атауға ие болып отыр. Ертегіде психологиялық аспекті бар, сондықтан шетел және отанымыздың психологтары өз еңбектерінде ертегілерді қолданған. Ертегі дүниені ішкі жағынан

актарып, кейіпкерді жағымды іс-әрекеттері арқылы, көптеген үрейлі жағдайлардан арылтып, баланың сана-сезіміндегі қайшылықтарды шешуге мүмкіндік береді.

Бала ертегі кейіпкеріне ұқсағысы келген кезде ертегі терапиясы әсер етеді. Ертегі жақсылыққа үміт береді де баланың өмірінде болып көрмеген бірқатар өмірлерде өзін көз алдына елестеткізеді. Ертегіні оқып жатқан уақыттағы елестетіп ойлау арқылы пайда болатын суреттер әр баланың өзіндік жеке екендігіне қарамастан, ертегінің феномені балалардың түсіндіруге мүмкін емес таңғаларлық ғажайып шытырман оқиғаға қызығушылық болып табылады.

Ертегі терапиясы әдіснамасының ерекшелігі негізгі жұмыс бағалау деңгейінде өтетіндігінде. Ертегіде мейірімділік пен зұлымдық, жомарттық пен сараңдық, батылдық пен қорқақтық сияқты т.б. ұғымдар берілген. Бұның бәрі адамгершілік құндылықтар арқылы бала тұлғасын қалыптастырады.

Ертегі балалық шағымыздан бастап біздің өмірімізге сән беріп келеді. Сірә, қызықты, сиқырлы да таңғажайып оқиғалар қызықтырмайтын бір де бір бала жоқ шығар. Ертегілерді қолдану тарихтың тереңінен халық ауыз әдебиетінен алғаш бастау алған. Бүкіл әлемде ертегі оқу сәбилер мен үлкен адамдар арасындағы қарым-қатынастың ерекше түрі бола отыра, білім беретін әрі адамгершілік тәрбие беру түріндегі салт-дәстүр болып табылады. Бүгінгі таңда да, үшінші мыңжылдық қарсаңында адамдар саналы түрде ертегілерге салынған білім көзіне тартылады. Осы кезде бұл әдіс ертегі терапиясы деген атауға ие болып отыр. Ертегіде психологиялық аспекті бар, сондықтан шетел және отанымыздың психологтары өз еңбектерінде ертегілерді қолданған. Ертегі дүнмені ішкі жағынан ақтарып, кейіпкерді жағымды іс-әрекеттері арқылы, көптеген үрейлі жағдайлардан арылтып, баланың сана-сезіміндегі қайшылықтарды шешуге мүмкіндік береді.

Ертегі педагогикада, психологияда және де психотерапияда қолданылады. Бұл әдістің қолдану кендігі қол жетімділік пен тиімділікте белгіленген. Ертегі – баланың ішкі дүниесінің айнаша атқарылатын символикалық үлгісі деуге болады. Ол балаға мүлде әр түрлі әлеуметтік рөлдерді басынан кешуге, ертегі оқиғалары мен нағыз өмір арасындағы байланысты айыруға мүмкіндік береді. Ертегі тілі түсінікті, кейде сюжет тіпті өз өмірінің ең қиын деген жағдайларын ашады. Ертегіде көзге көрінбейтін ұстаз бар екені сезіледі, ол сездірмей үйретіп отырады, кейіпкердің қателік жасуына жол бермейді. Балаға келіспеушілік жағдайды шешуге болатын жолдарды қарастыруға және де сол немесе басқа таңдап алған жолдың нәтижесін қарастыруға ұсыныс жасалады. Бұл жағдайда баланың альтернативті және позитивті ойлау қабілетін дамытады. Одан басқа ертегі қарсы жағдай тудырмайды. Тәрбиелік мағынада бала мен үлкен адам арасындағы жағымсыздықты жеңіп шығуға мүмкіндік беретін байланыстырушы ретінде әсер етеді.

Ертегі мотиві бойынша сурет салу – естігенді бекітуге, кейіпкерлерді сызба түрінде елестетуге мүмкіндік береді. Сурет салу барысында бала өзін бос сезеніп, еркін ассоциацияларға ерік береді. Өйткені, көбіне сөзбен жеткізе алмағаның қағаз бетіне еркін сала алады.

Кейіпкердің тәртібі мен мотивінің іс-әрекетін талқылау- балаға ертегі кейіпкерлеріне қатысты бағалау позициясын алуға, соған байланысты «жақсы», «жаман» категориясында өзінің бағалау жүйесін құруға мүмкіндік береді.

Ертегі эпизодтарын ойнау – балаға басқа кісіге айналуға, кейіпкердің көңіл-күйін сезінуге, өз эмоцияларын білдіруді жетілдіруге мүмкіндік беру. Қойылымды ойнауға тек балалар қатыспай, қуыршақтарды қолданып ойнауға болады.

Ертегіні қайта жазу толықтыру – бұл тәсіл сюжет, ертегінің соңы, өзгерістері тыңдаушыға ұнамаған жағдайда қолданылады. Оқиғаны өзгертіп, кейіпкерлерін алып тастау, немесе қосу балаға ішкі дүниесін босатын сиқыршы болуға мүмкіндік береді.

Балалар адамың қиыншылықтары, өмір жолындағы махаббаты мейірімділік пен зұлымдық, сараңдық пен жомарттық, қуанышы мен қайғысы, әділдік туралы сөйлеуді және әңгімелесуді жақсы көреді. Ертегілер құдіретті нәрсе: ұйқыға батқызады, қызықтырады, тыныштандырады, көңілдендіреді, қолдайды, үйретеді, сендіреді.

Қорыта келе, мектепке дейінгі педагогика пәні мектеп жасына дейінгі балалардың дамуы, тәрбиесі, оқыту және оның заңдылықтары туралы ғылым. Мектепке дейінгі педагогиканы оқи отырып, мектепке дейінгі жастағы баланың психологиялық, физиологиялық даму ерекшелігін, адамдармен қарым-қатынасы, адамдар өмірі, айналасы, табиғат туралы алғашқы түсініктерінің қалыптасуы туралы мағлұмат алады. Сондай-ақ, негізгі педагогикалық ұғымдармен танысып, олардың айырмашылығын ажыратып, тәжірибеде қолдана білуге жаттығады.

Әдебиеттер тізімі:

1. Зинкевич – Евстигнеева Т.Д. Ертегі терапиясы бойынша тренинг – СПб:Речь, 2006 - С.7-10
2. Стишенюк И.В. Тренинг ертегі: түзету, дамыту, тұлғалық даму. СПб: 2006 - С.8-14
3. Царева Ю.В. Балалардың кемістігін түзету: Жаттығулар мен ойындар жинағы – М.: Книголюб, 2008. - С.41-4

Мадақтала Грамота

Елімізде қолданыстағы алдыңғы қатарлы теориялық идеяларды, қағидаларды, әдістерді оқыту мен тәрбиелеу үрдісіне енгізуді жүзеге асыруда ерекше тапқырлық танытып, оқу-тәрбие үдерісінің түбегейлі жетілдіруде, оқытудың жаңа сапасын қамтамасыз етудегі педагогикалық тәжірибесінде жаңашылдық үлгілерін көрсеткені үшін

Алимова Жазира Сейдиғалымқызы
марапатталады

«Педагогикалық шеберлік»
журналының бас редакторы

 Б.Күмісбек

Шіркеу №416 (02)/2025

АЛҒЫС ХАТ БЛАГОДАРНОСТЬ

Заман талабына сай оқытудың
креативті әдістерін қолдануда
шеберлік танытып, озық тәжірибесімен
бөлісіп, дербес педагогикалық
әрекетінде ізденімпаздық пен тапқырлық
танытып, білім берудің жаңа бағыттарын
айқындауға қосқан үлесі үшін

Алимова Жазира Сейдиғалымқызына

шынайы алғысымызды білдіреміз!

«Педагогикалық шеберлік»
журналының бас редакторы

Б.Күмісбек

Тіркеу №А0404/2025

8&8

Артқыс 2891